

Hoe de Ierse cultuur de wereld veroverde

Tot laat in de vorige eeuw was Ierland een devoot katholiek en wat naar binnen gekeerd eiland van boeren, brouwers en een burgeroorlog. Tegenwoordig zetten de Ieren hun rijke cultuur in als diplomatiek wapen: Bono, Biden en de Banshees.

Patrick van IJzendoorn

Een vrolijk plot heeft *The Banshees of Inisherin* niet. Wanhoo, verraad en zelfpijniging plagen de mannenvriendschap in deze Ierse speelfilm, terwijl in de verte een gewelddadige opstand tegen de Britse bezetter zich aandient. Dankzij het tijdloze en adembemende landschap aan de Ierse westkust en de acteerprestaties is de film, die eerder dit jaar negen Oscar-nominaties kreeg, toch een prima uithangbord voor

Ierland. Kom hier wonen en werken, roept de film in de ogen van de Ierse beleidsmakers.

De zwarte komedie van de Iers-Britse regisseur Martin McDonagh behoort tot een 'Grote Groene Golf' die Hollywood dreigde te overspoelen. Drie Ierse films waren goed voor in totaal veertien nominaties, niet slecht voor een eiland van zeven miljoen inwoners. Voor het eerst in de geschiedenis werd met *An Cailín Ciúin* (Het stille meisje) ook een Ierstalige film

Niet vrolijk, toch goede reclame voor Ierland: acteur Colin Farrell in *The Banshees of Inisherin*

Geen gegevens van koppeling

Ierse zwarte komedie die in de prijzen viel: *An Irish Goodbye*

Geen gegevens van koppeling

Onderdeel van de 'Ierse golf': *An Cailín Ciúin*

Reis dit najaar met EW naar Ierland

EW-Zeecruise Ierland, eiland van de duizend legenden

George Korbuse/Getty Images

Van Ulster tot Ierland en van Engeland tot Schotland: deze cruise zet koers naar een wereld vol contrasten, met Keltische legendes, archeologische sites, victoriaanse architectuur, ruige kusten en landschappelijke parels. U zet voet aan wal in Noord-Ierland, waar u op verkenning gaat in Belfast, met zijn bloementuinen en mooie georgiaanse gebouwen, en u ziet de indrukwekkende stadswallen van Derry. Het schip vaart langs verweerde Ierse kliffen en dringt diep door in de veengebieden en mythische meren van de Connemara.

Het authentieke smaragdeneiland heeft een beladen geschiedenis, zoals te zien is in de feestelijke hoofdstad Dublin met zijn burchten, abdijruïnes, torens en distilleerderijen. Op het eiland Man – een door Unesco beschermd natuursreservaat – treft u geschiedenis en afwisselende natuurpracht aan. En op de onbekende, weelderig groene Scilly-eilanden ontdekt u blauwe lagunes omringd door witte zandstranden.

Tijdens de reis wordt u vergezeld door Ierland-kenners die vertellen over de Ierse cultuur en geschiedenis, en door EW-hoofdredacteur Arendo Jousra.

Nu tijdelijk € 200 lentekorting per persoon. En voor alleenreizenden geldt slechts 30 procent single-toeslag (in plaats van 80 procent) voor een beperkt aantal kajuiten.

Voor meer informatie en boekingen: ewcruises.nl/ierland of 020-2248080

ADVERTENTIE

genomineerd. Uiteindelijk wist Team Ierland slechts één nominatie te verzilveren met *An Irish Goodbye*, een andere zwarte komedie, die de prijs kreeg voor de beste korte film.

Ondanks de magere oogst paste de aanval op Hollywood prima bij de 'Global Ireland'-missie van Dublin. Net als de brexiterende buurman trekt Ierland de wijde wereld in. Maar terwijl de Britten militair, politiek en economisch veel sterker zijn, moeten de Ieren, die niet eens NAVO-lid zijn, andere wapens inzetten. Ierland heeft met even omstreken als succesvolle belastingmaatregelen buitenlandse ondernemingen gelokt. De Ierse cultuur moet de drijvende kracht worden achter de ambities van de Keltische Tijger.

De natie van verhalenvertellers, zoals de Ieren zichzelf graag zien, heeft een rijk cultureel verleden, zeker op literair gebied. Oscar Wilde, James Joyce, Jonathan Swift, Samuel Beckett en W.B. Yeats zijn grote namen in binnen- en buitenland. Met deze erfenis is decennialang weinig gedaan. Tot diep in de vorige eeuw was Ierland een devoot katholiek eiland van boeren, brouwers en een burgeroorlog. Met de toetreding tot de Europese Economische Gemeenschap (EEG), een halve eeuw geleden samen met de Britten, ging het eerste raam open.

Anders dan de Britten, vieren de Ieren dit jaar hun vijftigste verjaardag als lid van de Europese Unie. Onder Ierse politici en economen is de consensus dat het lidmaatschap, net als de lage vennootschapsbelasting, een belangrijke rol heeft gespeeld bij het economische succes en de modernisering van het eiland.

Dat was ook het antwoord dat de invloedrijke econoom en overheidsadviseur John FitzGerald eens gaf, nadat een Australische politicus hem vroeg naar de opkomst van Ierland. Tot zijn verrassing vroeg de Australiër naar de rol van de Ierse muziek. 'Ik stond even met een mond vol tanden,' keek de econoom terug in een krantencolumn, 'want muziek speelde geen rol in mijn economische

modellen. Waar kunst en cultuur een diepgaand belang hebben dat voorbij het economische gaat, is het goed om vast te stellen dat het een belangrijke indirecte rol heeft bij economische ontwikkeling.' En de economische waarde blijft niet beperkt tot de hoge kunst, 'maar gaat ook op voor de popcultuur'.

Daarbij is vooral U2 van grote waarde geweest. Zanger Bono, de bekendste 'politicus' van het land, speelde een sleutelrol bij de beslissingen van Google, Facebook en Airbnb om hun Europese hoofdkantoren in het Dublinse havengebied neer te zetten, om de hoek bij de fameuze U2-studio's. Ook bij de bouw van Holly-

President Joe Biden op bezoek in het graafschap Mayo, op 14 april

Charles McQuillan/Getty Images

St. Patrick's Day wordt wereldwijd gevierd

Charles McQuillan/Getty Images

Bloomberg

'Cultureel ambassadeur' Bono

Havengebied van Dublin, waar onder meer Google is gevestigd

Artur Wlodek/NurPhoto via Getty Images

Standbeeld van James Joyce in Dublin

Jacqueline Smeets/NurPhoto via Getty Images

74 steden in 44 landen: het grootste diplomatieke offensief uit de historie

tot San Francisco. Het doel was om de banden aan te halen met de Ierse diaspora.

Bij het verspreiden van het woord van James Joyce, de muziek van U2 en de smaak van Guinness trekken de Ieren voordeel uit de ellende uit het verleden. Lange tijd was Ierland een emigratieland, waar Ieren op de vlucht sloegen voor armoede en oorlog. In het buiten-

land, vooral in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, werden deze immigranten, die bekendstaan om hun bereidheid om hard te werken, heel succesvol. Onder meer de zeventuizend Ierse pubs over de hele wereld zijn daarvan het toonbeeld.

Het Ierse cultuuroffensief kreeg vorige maand een enorme stimulans door het vierdaagse bezoek van de Amerikaanse president Joe Biden, onder wiens presidentschap de Ieren de rol van de Britten hebben overgenomen als beste vriend van de Amerikanen. De tachtigjarige Biden liet zich onderdompelen in de cultuur van het land van zijn voorvaders. Zo klonk *I'm shipping up to Boston* van de Amerikaans-Ierse popband Dropkick Murphys, toen hij in de St. Muredach-kathedraal in Ballina een podium betrad om een enthousiast gehoor te woord te staan.

'Hallo Mayo, het is geweldig om jullie te horen. Het is geweldig om terug te zijn in Ballina,' verklaarde hij in het graafschap Mayo, waar *The Banshees of Inisherin* zich afspeelt. Het hoofd van de plaat-

selijke Kamer van Koophandel sprak tegenover de Ierse pers van 'een epische, ongelooflijke, buitenwereldse ervaring voor Ballina', waar de straten waren versierd met Ierse en Amerikaanse vlaggen. En een buitenwereldse ervaring was het niet alleen voor het stadje waar de betovergrootvader van Biden vandaan kwam. Het was gratis reclame voor het merk Ierland.

EW